

РАБОТНИКЪ

(LE TRAVAILLEUR)

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛЪ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ.

ЦѢНА:

мѣс. 1 л. 25 ст., 6 м. 2 л. 50, 1 г. 5 л.

Въ странство: 7 лева.

Абонамента се предплаща.

10 стотинки всѣки номеръ

ВСИЧКО, ЩО СЕ ОТНАСЯ ДО ВѢСТНИКА, СЕ ИСПРАЩА

ДО РЕДАКТОРА *Н. ХР. ГАБРОВСКИ.*

ТЪРНОВО.

АБОНИРАНИЕТО СТАВА:

Търново, у редактора

и въ печатницата „Работникъ“

Предъ изборитѣ.

Денятъ на изборитѣ наближава. Тѣдѣ двѣ недѣли българскитѣ граждани ще трѣбва да се явятъ предъ избирателнитѣ урни за да упражнятъ своето най-свято и най-обществено право, което имъ дава основния законъ на страната — Конституцията. Тѣ ще избератъ представители за VII-то законодателно Народно Собрание, въ рѣшителна на които ще се повѣри уреждането и управлението на държавата въ разстояние вече не на три, а на петъ години. Тѣ ще се провъзнесатъ искатъ ли и за напредъ търпятъ произволитѣ и насилията на нашитѣ необуздани „агове“, които отъ нѣколко години насамъ систематически събиратъ като грабятъ работното население и се гаятъ да обърнатъ България въ една чокойска мушия, гдѣто да огатъ да се голятъ и размножаватъ амо подобни на тѣхъ „агове“, на олни експлоататори.

Тѣ ще се произнесатъ искатъ ли да ги тѣпчатъ и грабятъ, да имъ мучатъ кръвта и потта, да ги принуждаватъ да мѣлчатъ и да търпятъ когато ги биятъ, интерниратъ, незаконно заператъ, осакатяватъ въ затворитѣ, искатъ ли да умиратъ въ кефа на една шела народни иждници, паразити. Съ една рѣчь, тѣ открито ще заявятъ предъ българския народъ да ли одобряватъ или не, господаруването на тая капиталистическа класа, която за да блаженствува и рахатува, раздава дѣла и владѣй народа, подчинява економически и политически работното население и го принуждава да кисне въ невѣжество и да се истощава отъ тѣжъкъ трудъ и постоянни страдания.

Предъ видъ на това, пита се, за какви хора ще гласуватъ гражданитѣ на 18 Юлий? На коя партия тѣ ще повѣрятъ управлението на държавата?

Ний много пѣти сме казвали, че както на всѣкъдѣ, тѣй и у насъ днесъ може да става дума само за двѣ главни партии: капиталистическа и работническа. Първата минава подъ различни наименования: „народно-либерална“, „консервативна“ и „радикална“, които, макаръ и да се различаватъ до нѣкъдѣ въ политическитѣ си убѣжде-

ния, макаръ да водятъ борба по между си, но въ сѣщностъ тѣ представляватъ и зацѣпаватъ интереситѣ само на капиталистическата класа, борятъ се за запазването на наемния трудъ и експлоатацията въ обществото и винаги сѣ готови да си подадатъ ръка и задружно да дѣйствуватъ противъ работничитѣ, щомъ тия се повдигнатъ и рѣшително поискатъ да турятъ край на своето робско положение. Както „народно-либералната“ партия отъ управлението на която страшно е измъченъ и убитъ народа, тѣй и консервативната и други оппозиционни партии, които днесъ отъново издигатъ отъ калъта своитѣ паднали и опозорени знамена, сѣ пѣлъ да привлечатъ работното население да гласува за тѣхъ въ предстоящитѣ избори, казвамъ, всички тия стари партии не се борятъ за друго, освѣнъ да взематъ властта въ рѣцѣтъ си и послѣ като позалъжатъ населението съ нѣкои ужъ добри закони, или обѣщания, които никога нѣма да изпълнятъ, да гледатъ пакъ да осигурятъ себе си и богатата класа която ги поддържа. Да, до сега никога отъ тия властующи партии не е направила никакви сѣщественни подобрѣния за работното население. Наистина, тѣ много говорятъ и пишатъ отъ името на народа, много нѣща му обѣщаватъ до като сѣ въ оппозиция, но щомъ дойдатъ на властъ тѣ скоро забравятъ своитѣ обѣщания и правятъ само това, което имъ иде на смѣтката. Народътъ до сега е служилъ за сълба на тия партии, по която тѣ се качатъ за да се издигнатъ на върхътъ на управлението и послѣ да го ритнатъ като нѣщо непотрѣбно. Нали въ името на „народа“ и за „благополучието“ и бѣдѣето на милое отечество“ тѣ ограничиха правата на гражданитѣ, окастриха и погребиха най-жизненнитѣ членове на Търновската Конституция?! Нали въ името пакъ на „народа“ издадохатъ желѣзенъ законъ за печата, който наказва съ тѣжъкъ затворъ ония свободни и независими писатели, които изваждатъ на явѣ неправдитѣ, критикуватъ и протестиратъ противъ злоупотрѣбленията, произволитѣ, насилията и беззаконията на властитѣ и на чиновничитѣ?! Нали въ името на „народа“, който носи всички тѣгоби

въ държавата, властующитѣ до сега партии у насъ сѣ помагали на капиталиститѣ да се обогатяватъ, като сѣ издавали закони само за въ тѣхна полза и противъ интереситѣ на тоя сѣщия бѣденъ, простъ и окаянъ народъ задъ гърбътъ на когото тѣ криятъ своитѣ експлоататорски цѣли?!..

Е добръ, до сега бѣдния народъ, работническата класа е вървяла подиръ васъ, гласувала е за васъ, избирала е вапитѣ представители, защото не е съзнавала своитѣ класови интереси, и не е разбирала значението на своитѣ избирателни права. До сега вий можахте да се маскирате, да криете хищническитѣ си наклонности подъ булото на нѣкакво си „народно“ благо, можахте да тѣнчите народнитѣ правдини, да експлоатирате народнитѣ интереси.

Но вий можахте да правите това само до тогава, до като народа не бѣше още раздѣленъ на класи, до като не бѣше се ископала тая велика пропасть между васъ — малцинството, които живеете отъ чуждия трудъ и работничитѣ, дребнитѣ занаятчии, дребнитѣ търговци и земледѣлци, които пропадатъ и ставатъ наемни работници... Сега вече нищо друго не може да ви стѣдини съ работното население, освѣнъ невѣжеството на послѣдното, по ний ще побѣдимъ невѣжеството на работничитѣ, ще пуземъ свѣтлина въ тѣхната сръда, ще имъ отворимъ очитѣ и тогава тѣ ще видятъ ясно кои сѣ тѣхнитѣ защитници. Тогава тѣ ще видятъ, че вапитѣ интереси и тѣхнитѣ интереси сѣ огънь и барутъ, които не смѣятъ да се слѣятъ въ едно. Избирателната борба до сега се е водила само между разнитѣ фракции на народнитѣ експлоататори, които сѣ увеличавали народа и сѣ го употребявали за оржие на своитѣ цѣли. Отъ сега нататъкъ благодарение на социалъ-демократическата партия, която се стрѣми да отцѣпи работничитѣ отъ тѣхнитѣ експлоататори, да ги организира въ самостоятелна политическа сила, и да ги опълчи противъ сегашната експлоататорска наредба, борбата у насъ за напредъ ще се води само между двѣ главни партии: буржуазната и социалъ-демократическата. Подъ освободителното знаме на социалъ-демократическата партия ще се групиратъ всички съзнателни ра-

ботници, всички добри хора, които сѣ разбрали кдѣ ни води историческото развитие на обществото. Подъ знамето на тая партия ний ще се боримъ и ще побѣдимъ. Защитничитѣ на експлоатацията и угнетението нека си останатъ подъ своето трикольно (трипѣтно) буржуазно знаме. Подъ него и заедно съ него тѣ ще бѣдатъ побѣдени.

Но като казваме това, ний ни най-малко не си правимъ илюзии за изборитѣ на 18 Юлий. Ний много добръ знаемъ нашитѣ сили и силитѣ на нашитѣ противници за да върваме, че социализмътъ може да дойде утрѣ на властъ. Безъ да залъгваме работничитѣ, както вий правите, ний ги канимъ да взематъ живо участие въ предстоящитѣ избори; но ний ги канимъ не като безсъзнателна тѣла, която вий нарочно опоявате, примамвате и карате като стадо да върви подиръ васъ, но като убѣдени граждани, които сѣ разбрали значението на своитѣ политически права и знаятъ защо гласуватъ и кого да избиратъ.

На 18 Юлий българската социалъ-демократическа партия за пръвъ пѣтъ ще излѣзе въ полето на избирателната борба и ще гласува за свои истински представители — защитничитѣ на работническата класа. За пръвъ пѣтъ нашата партия ще употребѣи избирателната бюлетина като най-силно оръжие за борба и ще покаже на работничитѣ какъ да си служатъ съ него противъ своитѣ експлоататори и въ полза на своето освобождение.

Н. Габровски.

Стачката на работничитѣ-казанджии въ Казанлъкъ.

Нашия другаръ Еню Марковски, който сега пътува по България за събиране абонамента отъ вѣстника и отъ книгитѣ на „Българ.-Соц.-Демократическа Библиотека“, ни съобщава отъ г. Казанлъкъ, че тамъ 9 души работници казанджии преди една недѣля и повече сѣ напуснали работата. Причината на това било, че искали отъ господаритѣ си да имъ повишатъ надницата съ 80 ст. Преди обаче да получатъ това съобщение отъ нашия другаръ, пѣтници отъ тамъ ни зачитаха нѣщо такова. Сега, прочее, нѣма съмнѣние, че имало такъва стачка въ

този град. Събитие е твърдъ важно, за да се остави безъ внимание. Това събитие потвърждава, че положението на нашитъ работници не е толкова добро, както се мнчатъ да го представятъ лицемѣритъ на сегашния строй, които отричатъ почвата на социализма у насъ; то е едно доказателство, че нашитъ работници не само захващатъ да разбиратъ своето положение, но и да се борятъ за подобренieto на своето положение.

Ний съжаляваме, че тъй късно узнаваме за това толкова важно събитие въ живота на българската работническа класа. Може би въ това време, когато пишемъ тѣзи редове, стачката да е свършена, безъ да ни сж извѣстни резултатитъ отъ нея. Въ г. Казанлъжъ едно време имаше социалисти, има ги и днесъ. Но, вижда се, отъ страхъ да не произведатъ пѣкатъ шумъ, който несвоевременно да събуди заспалитъ, се потайватъ. А може би сж завзети съ много по-високи и по-благородни задачи, отъ колкото да произведатъ шумъ за такива маловажни за тѣхъ работи, каквато е стачката на 9 души работници-казанлъжци. Цѣла недѣля, а може би и повече време, се продължава стачката, а нийдъ нито дума до сега не е съобщено, нито въ в. „Работникъ“, нито въ нѣкой отъ буржуазнитъ вѣстници. Това е едно особено отношение на тамнитъ социалисти, което обѣщава много скоро да събудятъ работницитъ.

Прочее, отъ всичко се вижда, че напустналитъ работата работници сж направили стачка вслѣдствие лошитъ отношения на господаритъ имъ и голѣмата имъ експлоатация, която у насъ достига безбожна размѣри. Напустналитъ работници продължаватъ стачката и по свое разумѣние, безъ да има кой да имъ посвѣтства. Искамъ да кажа, че работницитъ настоявали да имъ се повишава надницата съ 80 ст. Това само искатъ тѣ.

Споредъ насъ работницитъ искатъ не само малко, но искатъ не това, което трѣбва. Показването на платата, безъ да искатъ да имъ се намали и работния день ще рече да искатъ отъ господаритъ си да увеличатъ експлоатацията съ тѣлото имъ. Хичъ не ще бжде чудно, ако господаритъ имъ увеличатъ надницата. Това уголѣмнение на надницата господаритъ имъ ще го искатъ презъ носа имъ, като продължатъ работния день. Даже и да не го продължатъ, а да си остане работния день, както си е днесъ, господаритъ пакъ не ще изгубятъ. Между това работницитъ почти нищо не

челятъ. Нашитъ работници се заляватъ съ парп, безъ да гледатъ, че тѣзи пари ги искарватъ съ извънреденъ трудъ, който имъ убива тѣлото, душата, ума и ги уподобява на безмислени смѣстества. Уголѣмнението надницата има сж значение, когато се намалява и работния день. Последното е неизмѣримо по-важно за работницитъ.

Като искаваме своето съчувствие на всѣка борба отъ страна на работницитъ съ своитъ експлоататори, смѣтаме за своя дължност да имъ напомнимъ, че вънъ отъ всѣкидневната имъ отдѣлна борба съ своитъ господари, имъ предстои една много по-важна и ползотворна борба, отъ която само могатъ да очакватъ подобрене на своето положение и освобождение отъ експлоатацията. Тя е политическата имъ борба въ името на своето освобождение и въ името на своитъ классови интереси, изразение на които съставлява програмата на социалъ-демократическата партия у насъ. Тази партия издигна освободителното знаме на работническата класа отъ експлоатацията и на обществото отъ злинитъ, които поразяватъ основнитъ на експлоатацията днешни наредби. Тя кани работницитъ да се присѣдинятъ къмъ пейната борба, която е единичното сръдство за подобрене на положението имъ и за премахването на експлоатацията. Всички други предприятия на работницитъ до толкова могатъ да имъ помогнатъ до колкото тѣ спомагатъ на борбата. Ако не спомагатъ на борбата, тѣ не могатъ да помогнатъ и на работницитъ. Нека нашитъ работници обръщатъ повече внимание на това, което имъ говори социалъ-демократическата партия, нека се не водятъ подиръ съвѣти, които произлизатъ отъ нечисти источники на неразбрани свои приятели, — съвѣти, които тъкмо биятъ въ едно съ съвѣтитъ на тѣхнитъ експлоататори. Ний канимъ всички работници, които сж съзнали горѣ-долу своето положение да се присѣдиняватъ къмъ социалъ-демократическата партия у насъ. Подъ нейното знаме е тѣхното спасение. Нека на това обрънатъ повече внимание.

ПРОИЗВОДИТЕЛЪ НА МѢСТНИТЪ ВЛАСТИ ВЪ ВИДИНЪ.

На 30-й миналий мѣсець получихме една телеграма отъ председатели на мѣстната социалъ-демократическа дружина, съ която между другото ни съобщава, че тамоннитъ власти си позволили да извършатъ произволи, като

били арестовали инициаторитъ на тамоннитъ социалъ-демократически дружини. Ний не знаемъ още подробности за тия произволи и беззакония на мѣстнитъ власти въ Видинъ; но очевидно е, че тѣ сж чисто и просто произволи на мѣстнитъ власти. На какво основание властитъ арестуватъ мирнитъ граждани? Мигаръ за това, че тѣ исповѣдватъ социалистически идеи и ги пропагандиратъ? Кой членъ отъ основния законъ запрещава на гражданитъ свободата да исповѣдватъ своитъ идеи и да изказватъ своитъ мнѣния и убѣждения, да се събиратъ и да се сдружаватъ за открита и законна обществена дѣятелност? Или за „аответъ“ нищо не значи основния законъ? Но тогава тѣ сами се турятъ вънъ отъ законитъ; тогава „куцитъ и сакати кончета“ — оная работническа масса, която пѣшка подъ двойното нго на старитъ непродуцирующии начини на работението и на капиталистическата експлоатация, тя е въ правото си да обюздае „аответъ“.

Съ каква цѣль Видинскитъ власти арестуватъ инициаторитъ на социалъ-демократическитъ дружини въ Видинъ? Не е ли съ цѣль да се заплашаватъ гражданитъ предъ видъ на изборитъ? Гдѣ е тогава много пъти обѣщаваната, чрезъ правителствения органи, свобода на изборитъ и на агитацията за изборитъ? Или всичко е едно лицемѣрие?

Социалистическата партия и нейнитъ членове до сега сж работили на строго законна почва. Не е тя партията, не сж тѣ нейнитъ членове които да не се ползватъ отъ всичкитъ права и сръдства за пропаганда на своитъ идеи, които й дава основния законъ на страната — Конституцията. Заплашванията сж безполезни. За нея, за нейнитъ членове всички послѣдствия сж измѣрепи точно. Какво? Да ни турите вънъ отъ законитъ, като предврително самп се турите вънъ отъ тѣхъ? Заповѣдайте! Снемете маската си и излѣзте съ всичката си буржуазно-реакционна голота предъ народа. Покажете се тъй, каквито сте — защитници на експлоататорската класа отъ народа. Покажете, че държавата, всички пейни учреждения, всички сръдства народни служатъ само за въ полза на една шепка експлоататори. Тогава нашата работническа класа по ясно ще види, кои сж неговитъ вѣрли врагове и кои сж истинскитъ му доброжелатели. Направете го! Ний членоветъ на социалъ-демократическата партия всичко предвидихме.

Прочее, нека нашитъ другари не се сѣпватъ! Нека смѣло и на законна

почва се ползватъ отъ правата като граждани и човѣци! Протестираме въ Министерството съдебнитъ власти и предъ Народно Собрание.

САМОСТОЯТЕЛНИЯ И НАЕМНИ ПРОИЗВОДИТЕЛЪ.

У насъ има единъ родъ хора, които искрено искатъ да работятъ на народното благо; искрено искатъ зашто изражението *народно* кога не излиза отъ устата на отговаряющитъ капиталисти и на китъ тюрии реакционери пѣзъ на тия, които държатъ „издѣлнѣ браздитъ“. А кой работникъ, палатния или земледѣлецъ, на насеничеството тропа на вратата не признае, че съ тия думи, които хвърлятъ пепель въ очитъ проститъ смъртни? Но искрено извѣра въ дѣйствителностъ мислитъ ботятъ за народното благо. Къняи. даятъ, че по-голѣмата частъ отъ Сам лението сж сиромаси, че тия въри нитъ страдатъ отъ простотия, иленъ болѣсти и т. н., стремятъ се да брятъ положението изобщо на тѣ ситъ било съ просвѣщение, било намаляване на данцитъ, било кой други второстепенни поди ба

Въ главитъ на тия хора сиромаси е толкова смѣтно, колкото и ленно, щото тѣ не забѣлѣва сж между самитъ сиромаси има водн че едни сж сиромаси не по Сал причини, по които сж други работ слѣдователно и цѣрѣтъ на сирѣ, ко ята не е еднакъвъ. Сиромаситъ ботницитъ, сиромаси има сж сирѣ ду дребнитъ занаятчи и землорпо. Но когато тия послѣднитъ сж сирѣ, си, защото сѣчивата и сръдѣ. Кои които си искарватъ прехватъ и имъ позволяватъ да бждатъ бѣнѣ работницитъ сж сиромаси отъ цѣль, не се ползватъ отъ свои трудъ-изв харизватъ на ония, които нѣматъ брики, работилници и голѣмитъ Еднитъ сж господари-сиромаси, зна гитъ — наемници-сиромаси. Едни г самостоители, а другитъ наемни производители. Разликата е голяма. На посръдствениитъ интереси на тѣ рода сиромаси сж различни, а и вателно и собствено *народно* мо с днесъ не сжществуватъ, или тѣ кой сжществуватъ два вида *народно* вор За кое *народно* благо трѣба боримъ? И за дѣтѣ ли? Но да видимъ въ какво

ДѢ Е БѢДАТА?

отъ Ивана Франка.

(Преводъ отъ Полски).

(Продължение).

Акѣлия бѣше чорбаджията, и физиология бѣ се училъ, и не вѣрваше, че дѣдо Господъ е слѣпилъ не отъ еднаква калъ чокя и сселенина. Съсѣмъ логично той заключавахе, че щомъ иматъ еднакви очи, тѣ трѣбва и еднакво да виждатъ.

Тежко той върѣшше презъ широката плодovitа градина, когато завчасъ му се испречи едно одърпапо селенче, а подиръ него стария, куция градинарь съ бодливата си тояга. Селенчето, косто съ лѣвата си ръка нахлупваше на главата си калпакъ, а съ дѣсната махаше като съ лопата, скочи презъ ямата, покатри се по плѣта и като круна калпа на другата страна. Може градинарьтъ щѣше да го догони и да го улови на плета, ала бѣдния не можеше да прескочи трапа.

— Какво е туй? — извика господарьтъ отъ брѣга на ямата, презъ която се мѣчеше да се прехвърли стария градинарь.

Ехъ, свѣтлий господарю, — испъшка старецьтъ, — бѣда съ тия дѣчурлига. Щомъ се загледамъ и хайде — едно отъ тая, друго отъ оная страна на градината влязъ, лѣблѣки граде.

Господарьтъ се запрѣ и грозно погледна на него.

— Бѣда, казвамъ, ами що е бѣда?

Градинаря се опули предъ господаря не поумно отъ селяка.

— Бѣдата свѣтлий господарю, то... то...

то е бѣда, и туй си е то.

— Не се подигравай съ мене, дъртъ пиргилино. Кажми ми правичката, ако не — още днесъ те испъждамъ.

— Боже опази, свѣтлий господарю! — извика стария, — дѣ ще се дѣна по свѣта? Азъ, Богъ да прости стария чорбаджия...

— Байки си плѣцили, — го прекѣсна господарьтъ, — не те питамъ за туй! Кажми: познавашъ ли бѣдата?

— Че кой не я познава, свѣтлий господарю?

— За себе си приказвай, а не за хората. Ти познавашъ ли я?

— Познавамъ я, чорбаджи.

— Ами каква е ти? Яде ли се, пие ли се?

Стария съ очудване погледна на ка. Въ главата му прехвърляна мисльта, поудѣлѣ.

— На какво ли прилича, свѣтлий господарьтъ, като си мигаше клѣпачитъ, на стара баба, дрипава, боса, гладна, аплѣвицо не се наснища.

Разгнѣви се господарьтъ на тая не ой то си шѣга.

— Бе хей глупчо, какво си мислѣшъ азъ съмъ диване, като тебе, та ми дрътар вѣрѣли-ни кипѣли? А ако е истина, то на ами я? Искамъ да я видя, искамъ да се запозна

— Не дай Боже, свѣтлий господарю стария.

— Не дрънкай глупости! — искрѣна дарьтъ. Азъ я искамъ! Или още днесъ реишъ покажешъ, или се махай отъ очитъ ми. гара

— Ами че отъ дѣ да я взема, чорбаджи?

— Отъ тамъ, дѣто е тя. Пали запаса

— Боже мой, тя е навсѣждѣ и не запи да, а който я не види, той е честитъ, на е направилъ да вижда всичко добро и на свѣта, а не бѣдата. Свѣтлий господарю, Ала Бога...

чаватъ тия два рода производители. Казахме, че самостоятелния производител има своя собственост, свои имоти и недвижими имоти; а наемникът има само една собственост — работническата сила, която е неотделима от неговото тяло.

Когато занаятчията иска рва прехрата си с помощта на пошпичитѣ, желязото, басмитѣ, памука, шивачната машина и т. п., работника я иска рва работната си сила.

На пазаря самостоятелния производител продава това, което е изработилъ, а наемния продава своето собствено тяло, макаръ и за опредѣлено време.

Когато конкуренцията понижаватъ цѣнитѣ на стокитѣ, тогава самостоятелния производител търпи, наистина, загуби, ако е слабъ материално, и губи на пропадане; но отъ ударитѣ на конкуренцията преди всичко страда неговитѣ стоки. Наемния пъкъ производител самъ чувствува тия удари, и все повече и повече търпи лишения.

Самостоятелния производител самъ вършва едно производство, той е свободенъ отъ подобнитѣ си по занятие, се както и отъ други хора. Надничарятъ извършва една частъ отъ някое производство, той е свързанъ съ другитѣ хора. Занаятчията, земеделецътъ и бакалина е отдѣлна економическа единица, когато пъкъ работника, наемника, е една колективна економическа единица, частъ отъ единъ производителенъ организъмъ.

Самостоятелния кундураджия, напр., работи за да се ползува отъ кундурчиите, които е изработилъ, а всичко казано отъ работника, влиза въ ржата на чужди хора, които за благополучието толкова му заплащатъ, колкото да не умрѣ изъ беднѣжѣ.

Когато интереситѣ на самостоятелния производител искатъ по-усърдно да се работи, повече работници, по-голяма принадлежна стойностъ, и т. п., то интереситѣ на наемния производител искатъ щото той да получава пълното възнаграждение на работната си сила и превръщането на сѣчивата и материалътъ на производството въ обща собственост за всички.

Най-сетѣ, работниците, които сами и бацитѣ имъ едно време сѣ били самостоятелни производители, не могатъ отново да станатъ такива; ако кой отъ тѣхъ си направи къща и купи дюкянъ, то стотини хляди и милионитѣ работници не могатъ направи това, — тѣхното положение може

да се поправи само като се турятъ обществото на нови основи. Самостоятелнитѣ пъкъ могатъ и неизбежно станатъ наемни производители.

Въ какво се състои народното благо, т. е. благо, което обхваща едновременно и двата тия общественни слоя — безъ да се гледа класата на едритѣ буржуа, когато интереситѣ и положението имъ сѣ тѣй несъвмѣстими? Не е ли ясно, че то не може да има едно и също значение за цѣлия народъ? Мѣрнитѣ, които то изисква да се взематъ, сѣ тѣй незначителни, щото положението на народа едва ли може да се подобри отъ малко-малко. Народното благо може да има смисълъ само като излизаме отъ гледната точка на тая общественна класа, която представлява бъдещето и прогреса, която ще докара спасението и на останалитѣ угнетени маси на обществото въ дадена епоха. Днесъ тая класа сѣ работниците. Тѣхното положение е такова, щото по отношение къмъ експлоататорската общественна наредба на съвременнитѣ чорбаджии и чоркои, тѣ сѣ по необходимостъ революционери. Тѣ представляватъ, тѣ да се каже, положителната страна на капитализма, къмъ която все повече и повече преминаватъ дребнитѣ буржуа, занаятчиитѣ, земеделецитѣ, дребнитѣ търговци. Народното благо се превръща по тоя начинъ въ благо на работниците и борцитѣ за това благо, слѣдъ като стѣпятъ на класова почва, трѣбва да се борятъ за отнемането отъ капиталистичитѣ на държавната властъ, съ помощта на която ще се унищожи противорѣчието между колективното производство и частното присвояване на произведенията му, — коренната причина на днешното економическо робство и на всичкитѣ злини, които сѣ свързани съ него. Съ други думи: тия, които дѣйствително желаятъ народното благо, трѣбва да се присъединятъ къмъ българската социално-демократическа партия, единственната която се бори за щастieto на всичкитѣ угнетени хора.

Г. Георгиевъ.

Цюрихскій конгресъ. (продължение)

Предложение на германската социално-демократическа партия: „участието на работническата класа въ политиката“.

III. Правата и длъжноститѣ на интернационализма.

- а) Въ случай на важни стѣкловення между труда и капитала.
- б) Въ случай на обявяване война за временното ѣ попречване.

Предложение 1 и 2 на холандската работническа партия.

1. Конгресътъ рѣши да покани международната работническа партия да бѣде готова, веднага слѣдъ обявяването на войната отъ страна на правителствата, да отговори съ откриването на всеобща стачка навсѣкѣдъ гдѣто работниците могатъ да иматъ нѣкакво влияние върху войната, а въ воюющитѣ страни съ военна стачка.

Предложение на германската социална демократия: „поведението на работниците въ време на война“.

Международна организация.

а) Създаване на национални работнически секретариати.

б) Основаването на едно международно бюро за сношение.

Предложение 1 и 4 на централния революционенъ комитетъ въ Парижъ.

Централния революционенъ комитетъ поддържа предложението си, което слѣдъ туринското му на дневенъ редъ въ Брюкселския конгресъ (1891), се предаде на изучение въ Цюрихския конгресъ (1893). Предложение да се даде едно общо име на всички фракции отъ социалистическата партия, които се представяватъ на международния конгресъ и приематъ тѣхнитѣ рѣшения.

И ний предлагаме щото това общо име на партията, която ще обема всичкитѣ фракции и подраздѣления, безъ ни най-малко да посѣга на тѣхната автономия и на тѣхния частенъ характеръ, да бѣде:

Международна социалистическа партия.

Конгресътъ рѣшава:

Всичкитѣ фракции на работническитѣ и социалистическитѣ партии, които взематъ участие въ международнитѣ социалистически работнически конгреси и приематъ тѣхнитѣ рѣшения, ще носятъ общото име: международна социалистическа партия.

Предложение 4 и 5 на холандската работническа партия.

4. Конгресътъ изучава дали е възможно да стане едно споразумение между социалистичитѣ революционери и анархистичитѣ комунисти.

5. Международно уреждане на разноснитѣ, изхарчени въ полза на политическитѣ бѣжанци.

Предложение на шестъ революционери парижски групи.

Назначаване на една специална коммисия, натоварена съ изработването на единъ договоръ за революционния социалистически съюзъ на двата свѣта, който да бѣде приемливъ за всичкитѣ школи (групи и организации), които работи за извоюването на социалното равенство“.

Тая коммисия по-добре е да се назначи при отварянето на конгреса.

Предложение 3 и 4 на парижката борса на труда.

Интернациональтъ, който въ началото туреше на първо мѣсто социалистическитѣ организации, сега е принуденъ отъ една твърдѣ могила сила да се откаже отъ тия си планове. Ний говоримъ за занаятчийскитѣ съюзи.

Тия съюзи, които сѣ основата, върху която ще се построи новото общество, трѣбва да се организиратъ въ границитѣ на всѣка страна и международно.

Ний искаме щото парижката борса на труда да предложи на Цюрихския конгресъ.

3. Създаването на национални и международни съюзи между съответствующитѣ имъ занятия.

4. И на всѣкъ гдѣто се образуватъ мѣстни синдикати, работниците да искатъ непрестанно създаването или сами да създадатъ когато станатъ господари на градскитѣ свѣти, борси на труда, които да се присъединятъ къмъ съюзътъ на борситѣ на труда. Съединени по между си тия борси ще образуватъ такъва голяма сила, за която никой деспотъ не би могълъ да си помисли.

Едно отъ най-важнитѣ рѣшения на международния Брюкселски конгресъ бѣше да се създадатъ национални секретариати на труда, въ които всичкитѣ федерации да иматъ свои представители.

На тия национални секретариати на труда предстои задачата за националното и международното съединение на занаятчийскитѣ съюзи.

Предложение 4 на централния революционенъ комитетъ въ Парижъ.

Конгресътъ рѣши:

Швейцарската коммисия за организацията на конгреса става изиснителна коммисия на тия рѣшения.

V. Разни.

Предложение 6 и 7 на холандската работническа партия относително религията и социалната демократия.

Конгресътъ рѣшава щото въ тия страни, гдѣто е нужно, работническитѣ партии се присъединяватъ къмъ движението, което иска щото религията да си остане частна работа на всѣки човѣкъ.

7. Конгресътъ препорѣчва на работниците да изучаватъ Волюнка.

Предложение на съюза на позасиомитѣ социалистически групи въ Франция.

Изучаването на патицата и начинитѣ за международното съединение на всичкитѣ социалисти било чрезъ коалиции, било чрезъ съюзъ.

2. Какво трѣбва да бѣде поведението на международнитѣ социалисти въ случай на война.

МАЛКА КОРРЕСПОНДЕНЦИЯ.

ПЛЮДИВЪ. Берберову. — Абонаментътъ 2,50 л. полученъ.

СТ-ЗАГОРА. З. Добройковъ. — Получени и двѣтѣ писма. Здравѣйте!

ЛОЗАН. И. Д. — Писмото получено. Ще ти съобщимъ рѣшенията на конгреса.

ЖЕНЕВА. Л. — Получена статията. Въ идущи брой безъ друго ще се помѣсти.

СОЦИАЛЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ. ВЪ БЪЛГАРИЯ

Работническиятъ Клубъ въ Търново

На 27-й Юний държа рѣчь въ „Работническиятъ Клубъ“ другарятъ ни Д. Благоевъ за „народното богатство“ като начало, чрезъ което капиталистическата класа, както навсѣкѣдъ, така и у насъ, прикрива истинскитѣ си експлоататорски стремления отъ работниците“. Ето накратко цѣлата рѣчь, която раскри предъ присѣтствующитѣ — работници и самостоятелни дребни занаятчици истинския характеръ на горното начало — „народното богатство“, за което представителитѣ на буржуазията у насъ на лѣво и дѣсно трѣбятъ.

Ала господарьтъ вече не слушаше тая молба като се отдалечаваше, извика къмъ стария:

— Още днеска искамъ да я видя. Не ми ли покажешъ, отъ утрѣ нататѣкъ кракътъ ти да не стѣпилъ въ моитѣ имоти.

Стария биде грѣмнатъ. Ето ти на! Ето какъ заплащатъ зарадъ трийсетъ-годишно върно слугуване. Зарадъ нѣкакъвъ си кефъ на господаря, ой трѣбва на стари години да изгуби хлѣба си. И що е станало съ господаря? Какъвъ дяволъ му пошупналъ тая нещастна мисль за бѣдата! Стария мисльне, мисльне и нищо не можеше да замисли.

III

Като се връщаше въ къщи, господарьтъ срѣдна на двора една купчина отъ свитата на старешина, отъ хайдуци и градски стражари, които тараха двамина вързани, испосядрани и окървавени хора.

— Какви сѣ тия хора и кждѣ ги водите? — запита господарьтъ.

— Тѣ сѣ разбойници и грабителѣ. Нападнаха на единъ търговецъ и го разсѣкоха въ гората. Ала ний ги уловихме.

— Ний сме невинни хорица, — съ умолителенъ гласъ продумаха вързанитѣ. Вървѣхме си мирничко по пѣтя, когато ни хванаха. Бѣдата ни изгони изъ къщи, бѣдата ни вкара въ още по-горчива бѣда.

Като попаренъ скочн господарьтъ, щомъ чу тия думи.

— Лъжите! — искръска. — Бѣдата, за която казвате, е ваша вина. Не дѣйте нѣмъ върва, слуги на закона. Колкото пѣти слушамъ отъ устата на тия клѣтници думата „бѣда“, азъ знамъ, че тѣ сѣ тая дума затулятъ своята вина.

— Дойдохме при тебе, свѣтлий господарю, за да ни позволишъ да ги туримъ на здраво мѣсто, та угрѣ ще ги карае въ града, — рѣче главатарьтъ на стражаритѣ. — А въ туй време можешъ да ги изслѣдишъ.

— Съ ницахъ ще изпълня вашето желание и моля всички ви да пренощувате въ моята къща. Също ви приканвамъ да присѣдствувате на слѣдствието.

И викна той своитѣ хайдуци, за да бѣдятъ помощни слуги на закона, когато той изслѣдва затворницитѣ. Когато послѣднитѣ не искаха да се признаятъ доброволно за своя разбой, господаревитѣ слуги домъгнаха нажежено жельзо, тикнаха го подъ петитѣ на затворницитѣ и го държахъ до като тѣ не се признаха. По-сетѣ изшкалющи, съ изгорени нозѣ, тѣхъ ги блѣснаха въ празния, камененъ и влаженъ зимникъ. А господарьтъ, радостенъ че хубаво бѣ намислилъ наказанието, си влѣзна въ своитѣ стан.

— Тѣй си е то — си мисльне той. — Хората сѣ като дѣца. Казватъ, че сѣ бити, ама не казватъ защо. Искатъ да се избавятъ отъ бѣдата, безъ да се отърватъ отъ своитѣ заблуждения. Отъ сега нататѣкъ имамъ въреитѣ аршинъ въ ржката си, имамъ ключа за познаване на човѣшката природа. Който се оплаква отъ бѣдата, томува или съвѣстѣта не е чиста, или му е нефирясалъ акъла. Съ тоя аршинъ ще мѣря всички и всѣкому ще покажа, че на добро ще излѣзе туй. А най-напредъ, пѣма да държа при себе си нито единъ слуга, който само си отвори ченето да се оплаква отъ бѣдата.

(Слѣдва).

„Капиталистическата класа (богаташи-тѣ) у насъ, каза говорившия, или по-добрѣ, нейнитѣ учени представители гово-рятъ на дѣло и дѣсно, че като експлоа-тирала работницитѣ, като грабѣла тѣхния незаплатенъ трудъ и си извлѣкла джебо-ветѣ, буржуазията по такъвъ начинъ за-държала „народното богатство“ въ стра-ната, не го пушала да излиза на вънъ. Тѣ говорятъ също така на работницитѣ, че тѣ като работѣли и като не получава-ли цѣлата стойностъ на трудѣтъ си, из-вършвали едно много похвално дѣло, уго-лѣмвали „народното богатство“. Наистина, работницитѣ уголѣмватъ „народното богатство“, тѣ изработватъ всичко, което се нарича „народно богатство“ или просто богатство, но дали въ дѣйствителностъ то-ва богатство е народно, дали то се вла-дѣе отъ цѣлия народъ или само отъ нѣ-колцина? Може ли да се нарича това бо-гатство „народно“ и защо буржуазията го нарича така?

Благодарение на това, че обществото е раздѣлено и се повече се раздѣля на двѣ класи съ противоположни интереси: на буржуазия, богаташи, въ рѣцѣтъ на които се намиратъ всичкитѣ богатства и които отъ денъ на денъ все повече се обогатяватъ, като при това оставатъ все по малко, и на пролетариатъ, наемни ра-ботници, които отъ денъ на денъ все по-вече осиромашаватъ и численно се увели-чаватъ, — благодарение на това раздѣле-ние въ обществото, и науката днесъ се раздѣля на двѣ направления. На една страна буржуазнитѣ учени, представителитѣ на богатата класа, които казватъ, че днешнитѣ наредби сѫ вѣчни, че всѣ-кога така е било наредено човѣчеството и че всѣкога така ще бѣде, тия именно буржуазни учени развиватъ учението за „народното богатство“, като чрезъ това искатъ да прекриятъ ужасната експлоата-ция на работницитѣ, тѣзи неестественостъ на днешнитѣ наредби при сегашнитѣ раз-вити сръдства на производството. На дру-га страна представителитѣ на пролетари-ата, на работницитѣ, които сѫ извлѣкли изъ сръдта на самитѣ тѣхъ, а така също и отъ сръдта на буржуазията, но които безпристрастно се отнасятъ къмъ явлени-ята отъ нашия животъ. Тѣзи послѣднитѣ — представителитѣ на работницитѣ или социалиститѣ казватъ, че не всѣкога об-ществото е било наредено тъй, както днесъ и че днешнитѣ наредби не сѫ вѣчни, но напротивъ отиватъ къмъ други наредби — социалистически. Ако се прослѣди развитието на човѣшкитѣ общества, ще се види, че човѣчеството е минало презъ нѣколко фази, съобразно съ развитието на сѣчавата на труда. Така, отначало, слѣдъ като човѣкитѣ е извлѣчалъ отъ по-лудивото си състояние, той е живѣлъ въ голѣми или малки общества съ подобнитѣ си, набавялъ си е храна и други потреби съ общи усилия. Тука ний сръбчаваме едни наредби, които се казватъ коммунистиче-ски: общо се произвежда и всѣкой се пол-зува по равно отъ произведеното. Слѣдъ това, съ развитието на поминѣка, съ по-добруването на сѣчавата, явява се робство-то, което се проточа много години въ историята. Тука вече обществото се раз-дѣля на нѣколко съсловия: роби и госпо-дари, отъ които първитѣ сѫ нѣмали ни-що и сѫ работѣли у господаритѣ презъ цѣлия си животъ. Послѣ се явява чокой-ството, еснафскитѣ наредби и най-послѣ се дохожда до днешнитѣ капиталистиче-ски наредби, въ които обществото се раз-дѣля на двѣ голѣми класи съ правопр-отивоположни интереси: на една голѣма частъ експлоатиращи, уграбени и на друга — една шепа експлоататори, грабители. Тѣзи послѣднитѣ, за да скриятъ отъ ра-ботницитѣ своята експлоатация, измислятъ и развиватъ нѣкакви си учение за „народ-ното богатство“. Да видимъ, до колко бо-гатството въ нашето общество е народно и наистина ли работницитѣ уголѣмватъ народното богатство.

Въ едра страна богатството съставля-ватъ машинитѣ, фабричитѣ, работилници-тѣ, руднитѣ, всичкитѣ видове стоки, птиците, желѣзницитѣ, паракодитѣ, раз-нитѣ здания, земята, водитѣ, рѣкитѣ и т. н. По кой се ползува отъ всичкитѣ тѣзи блага, всички ли? Не, напротивъ, само една шепа богаташи, които нѣматъ нищо общо е раздѣлено на двѣ класи: на едни, въ рѣцѣтъ на които се намиратъ всичкитѣ богатства, и на други, много повече отъ първитѣ, които нѣматъ нищо и за да живѣятъ сѫ принудени да рабо-тятъ, да се продаватъ у господаритѣ. Пър-вата отъ тѣзи двѣ класи владѣе всички-

тѣ нѣща, които съставляватъ богатството въ нашето общество. Че наистина това е така, се вижда отъ слѣдующитѣ цифри. Въ Англия половината отъ земята се на-мира въ рѣцѣтъ на 150 богаташи. Въ Франция отъ 440 милиона уврата земя само 40 милиона се обработва отъ шестъ милиона селени за себе си. Останалата частъ 400 милиона уврата земя се вла-дѣе отъ нѣколко хиляди богаташи. Въ Пруссия, въ Германия 415 милиона увра-та земя я владѣятъ 400 души. Въ Унга-рия, въ Австрия, въ 10 години останаха безъ земя 500,000 земеделци. Тѣхната земя мина въ рѣцѣтъ на богатитѣ земе-левладѣлци, които я обработватъ съ маши-ни. Въ Румания 3,500,000 уврата земя я владѣятъ 87 голѣми чокои. Така е и на всѣкъдѣ. Така е и у насъ. II у насъ зе-мята все повече минава въ рѣцѣтъ на богатитѣ. Въ България има 174 чифлика съ по 500 до 1500 дюлюма земя. Тѣзи земи е събрана отъ рѣцѣтъ на 10,000 отдѣлни селски домакинства.

Отъ тѣзи цифри се вижда, че земята се съсрѣдоточава въ рѣцѣтъ само на нѣ-колко богаташи. По това не е само съ-земата. Всичкитѣ фабрики, всичкитѣ ма-шини, голѣмитѣ капиталы се намиратъ въ рѣцѣтъ на богаташитѣ. „Народното богатство“ се съсрѣдоточава само въ рѣ-цѣтъ на нѣколко души, а за работницитѣ, за тѣзи, които уголѣмватъ това богатство, нѣма нищо. Тѣ сѫ осѣдени на пѣмотия, на гладъ, болѣсти и непосилни страдания. Ето какво създаватъ днешнитѣ наредби. И за да скриятъ всичко това, богаташитѣ говорятъ на работницитѣ, че тѣ уголѣм-вали „народното богатство“. Наистина, работницитѣ уголѣмватъ народното бо-гатство. Но за кого? За онии, които не работятъ, а не за себе си.

Ето гдѣ се крие противорѣчието и не-справедливостта на днешнитѣ наредби. Ето защо главна цѣль на всѣки съзнате-ленъ работникъ трѣбва да бѣде према-хването на тѣзи наредби и турянето на мѣстото имъ социалистическитѣ, при които само богатствата, които създаватъ работницитѣ, ще бѣдатъ наистина народ-ни, ще се ползува цѣлия народъ, всѣки, който работи. Работницитѣ трѣбва да раз-бератъ всички тѣзи слетпи и залгвания на господаритѣ и да се приготвятъ за борба съ днешнитѣ наредби, които създа-ватъ тѣзи подраздѣления на богати и сиромаси. . . .

Слѣдъ свършването на рѣцѣта се за-писаха нови членове на Клубѣтъ и се пристѣпи къмъ избиране на ново пасто-ятелство на Клубѣтъ, което да замѣсти първото, привременното. Избраха се: за председател — Г. Георгиевъ [администра-торъ], за касиеръ — Петко Мекичевъ [кундураджи], контролори — Ст. Неновъ [пичвачъ] и Люб. Ковачевъ [тенекеджи] и секретаръ — Ст. Димитровъ [словослагателъ]

Секретаръ на клубъ

Стоѣ. Димитровъ, словослагателъ.

СТ. ЗАГОРА.

Въ отговоръ на поканата на Общия Съѣтъ, касателно испращанieto отъ Партията делегатъ на международния со-циалистически конгресъ въ Цюрихъ, пу-бликува въ единъ отъ миналитѣ броеве на в. „Работникъ“, тукашната Социалъ-Демократическа Дружина, въ едно отъ ми-налитѣ заседания, като взе предъ видъ:

1. Че социалиститѣ отъ другитѣ стра-ни нѣматъ вѣрно понятие за социалисти-ческото движение у насъ и за нашитѣ об-щественно економически условия, вслѣд-ствие на което тѣхната преса (вѣстни-цѣ) дава невярни свѣдѣния за нашитѣ работи: въ едни отъ тѣхъ пише не се спомянува за България, въ други се го-вори, че въ България имало движение въ Турско време, на чело на което сто-ялъ Хр. Ботевъ и, слѣдъ смъртта на тоя послѣдний, всичко изчезнало; въ трети пъкъ напротивъ, работитѣ у насъ се представ-ляватъ преувеличено. Не откогѣ четохме, напр. въ в. „L' étudiant socialiste“, органъ на „Белгийската Социалъ-Демократия. Фе-дерация“, нѣщо по социализма въ Бълга-рия. Тамъ се говорѣше за движението между напата учаща се младежъ. Писахъ тѣ много преувеличаване работитѣ и, на свѣршекъ, се обръщаме къмъ белгийски-тѣ студенти, като ги канѣме да взематъ примѣръ отъ българскитѣ ученици;

2. Че ние още сме новаци, сега една-ко излизаме на полето на обществената дѣятелностъ и намъ е необходимо да се ползуваме отъ опитността и свѣтитѣ на по-старитѣ: — нашия делегатъ ще зададе

на конгреса нѣкои въпроси, правилното рѣшение и вѣрния отговоръ на които ще окаже не малко влияние върху успѣха на общото дѣло.

3. Че е много потребно, най-сетѣ, да има на Конгреса единъ човѣкъ, който да чуе и разбере всичко, що ще се говори тамъ и, сетѣ, кога се завърне, да го предаде вѣрно въ нашия органъ; —

рѣши:

I

Смѣта за необходимо испращани-ето отъ България делегатъ (пратен-никъ) на Цюрихския Конгресъ (съ-боръ) и за такъвъ мѣстната дружина избира гражданина Н. Хр. Габровски.

II

Делегатътъ се патоварва:

1. Да представи вѣрно картината на нашия економически битъ (състояние): а) начинътъ на производството, б) поло-жението на развитѣ общественни слоеве (1) капиталитѣ 2) дребни търговци, дребни занаятчи, дребни землевладѣлци. 3) на-емни работници, фабрични и полски), в) численната имъ пропорция и взаимнитѣ имъ отношения.

2. Да запознае Конгреса съ социали-стическото движение у насъ: а) кога се е почнало то, б) какъ се е работило отъ начало, в) между кой общественъ слой се е работило, г) какъвъ е билъ успѣха, д) какъ се работи сега, сирѣчь, каква е се-гашната тактика, е) каква е организаци-ята на партията, ж) социалистическата литература, по-напредна и сегашна, з) какъ се крон и мисли за напредъ;

3. Подъ влиянието на въкашната кон-куренция нашитѣ занаяти пропадатъ, за-паятчиитѣ се съсипватъ и се принуждаватъ да затворятъ дюгепитѣ си. Какво имъ оста-ва да правятъ, когато занаята имъ не върви? Предъ тѣхъ има два пъти и два-та еднакво тръпниви: първий — да пос-тъпятъ на „служба“, да станатъ дребни чиновници, втория — станатъ наемни ра-ботници. Едни отъ тѣхъ ще идатъ по е-дина, други — по другия. Отъ това изли-затъ двѣ лопи сетници: тия, които ста-натъ чиновници, трѣбва да млчатъ, да се спотайватъ, да криятъ своето неудо-волствие, ако не искатъ да останатъ безъ сръдства за съществуване. Тѣзи пъкъ, които станатъ надничари, ще усилятъ кон-куренцията между работнитѣ рѣцѣ и съ-това ще помогнатъ и на безъ това низ-ката надница [гонюкъ]. При това мно-го отъ интелигентнитѣ чиновници и учи-тели-социалисти сѫ препудени да криятъ убѣжденията си, да стоятъ въ бездѣлствие занкто въ противенъ случай ако ги иск-лючатъ, какво ще правятъ. Предъ видъ на това мѣстната дружина патоваря де-легата да повдигне въ конгреса въпроса: какъ да се дѣйствува противъ безработи-цата?

4. Като едно отъ сръдствата, за да се дѣйствува противъ безработицата ний счи-таме сдружаванieto на останалитѣ безъ работа и основаването на кооперативни работилници, които да се подпомагатъ отъ партията; затова патоваряме деле-гата да подигне въпроса за кооперативитѣ.

5. Молимъ делегата да вземе живо у-частие въ равискването на въпроса: какъ да се работи (пропагандира) между се-ленитѣ, който ще се повдигне отъ ро-манскитѣ делегати, защото той е много важенъ за България, като страна преи-мущественно земеделѣческа.

Дѣловодителъ на мѣстната група:

З. Добройковъ.

ГОР. ОРЪХОВИЦА.

До Общия Съѣтъ на Б. С. Д. партия.

Ний социалъ-демократитѣ на брой 9 ду-ши отъ г. Горня Орѣховица на събрани-ето си на 27 Юний рѣшихме единодушно да се организираме въ дружина. Дружи-ната се обявява съгласна съ всички дру-жини, които съставляватъ Българската Со-циалъ-демократическа партия. За касиеръ и деловодителъ дружината избра другаря Василь Московъ кундураджи. Дружината ще съобщава на общия съѣтъ всичко що се отнася до социалистическото движение въ нашия градецъ.

На събранието пи на 29-й, на което присѣствуваха около 20-25 души работни-ци се говори за нашитѣ занаяти.

Говорилихъ като расправя за економи-чески процесъ, който става въ напата държава, заключи, че нашитѣ занаяти не-минуемо ще пропаднатъ... Той се обърна съ въпроса — когато занаятитѣ пропадатъ то гдѣ да търсятъ занаятчиитѣ спасение-

то си? Нигдѣ другадѣ осѣбѣтъ въ лизма. Слѣдъ това се разиска въпроситѣ, зададени отъ общия съѣтъ, и то ще се рѣшаватъ на нѣко-ху испращанieto делегатъ за да такъвъ се избра Василь Моско-лкого за испращанieto на деле-международния социалистически дружината ще си даде мнението

Отъ социалъ-демократическата

ВЪ СТРАНСТВО

Германия.

До колко социализма е проприя съзнанието на работническата класъ жемъ да заключимъ отъ слѣдующи-нителна таблица на социалистиче-скония:

	социалисти	реакционери (отъ всѣхъ бои)
1887 г.	149270	369733
1890	241187	330485
1893	273000	318000

Макаръ, че споредъ несправед-бирателенъ законъ, социалистиче-путати сѫ 7, когато трѣбваше да 10, отъ тия цифри ний виждаме-зо расте съзнанието на саксове-ботници.

Вѣроятно е, че военни законъ-чрезъ когото патриотическото ст-ство иска да запази мира отъ еми опасности, като още повече жата отъ народния грѣбъ, ще е-етъ послѣдователно и въ тритѣ-Изборната борба, въ която со-взеха такъво живо участие, неже-де болшинство на оппозиционитѣ-но ако законопроектъ е спечели-голъмо съчувствие на маситѣ н-циализма, то колко повече то не-когато той ще стане законъ-ми тежестта на държавната м-на капиталистическия строй, к-поддържа! Съ прокаранieto въ-проектъ, германски народъ още-ше види, че всички буржуазни м-матъ друга цѣль освѣтъ какъ-заякчатъ господството на владѣ-си надъ работницитѣ.

Социализмътъ не престана н-рени и въ войската. Императора-свое конфедерационно до войската-ва да се не назначаватъ за с-капнали такива войници, които в-циалистически възрѣнии. Вслѣ-това, въ полковетѣ, войницитѣ сѫ събрали отъ окръжитѣ, дѣто-ма е много распространенъ, се-затруднения за намиране на уч-цери, които да могатъ добръ н-ниватъ своята служба. Това им-голъмо значение, като се знае-цитѣ социалисти сѫ най-развити.

Четирма студенти инженери от-щето за рудницитѣ въ Фрейбургъ-ключени отъ училището за тѣх-шения съ социалиститѣ. Дали ге-ректори не сѫ взели примѣръ-дотѣ директори?

ЗА СВѢДЕНИЕ НА АВОНАТѢ

Въ единъ отъ миналитѣ бр-вѣстника ний съобщихме на-тѣ, че броеветѣ испращани-три-тѣ ни абонати не сѫ ги под-Причината на това бѣше Око-Управление въ градътъ нл. О-Цѣ-ме несъмнѣни и точни до-ние-че това Управление задържа-лад-ника. Слѣдъ устното заявл-ива-дктора за оплакванията на ав-зат-че не си получаватъ вѣстни-цев-причината на това не може-друга, освѣтъ Околийското У-послѣднето преди нѣколко н-ни-лети предадо на селскитѣ н-и-курриери вѣстника. Това е т-и-доказателство, че Търновско-Нал-ско Управление по свое лич-да-и-трѣбни задържа вѣстника. Въ-обаче, е намѣрена да даде-това Околийско Управление-произволъ. Надѣваме се, че-сѣз-тѣ на които се е спиратъ-за-и-ще засвѣдѣтелствуватъ това-Редакция на-мал-

Търново, кооперативна печатница